

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014–2020

Tisková zpráva

Praha, 22. března 2018

Saské zkušenosti s vlky pomohou v České republice

Za spolupráce tří českých a jedné německé organizace začíná tříletý projekt zaměřený na sdílení zkušeností při ochraně vlka („Objektivní akceptace vlka v člověkem pozmeněné přeshraniční krajině – OWAD“). Zaměřuje se na zpřesnění informací o výskytu a šíření vlků do České republiky, na koncepční přístup k jejich ochraně a zmírňování konfliktů, které návrat vlků může mít. Územně se v České republice projekt zaměří na Karlovarský, Ústecký a Liberecký kraj, jeho dopad však bude celorepublikový.

V Sasku se obnovuje populace vlků již od roku 2000 a momentálně se tam vyskytuje třináct rozmnožujících se smeček. Odtud se vlci samovolně šíří i do České republiky, kde vloni byly zaznamenány již čtyři smečky. Vlci jsou dobří lovci a pomáhají regulovat přemnožené velké kopytníky, kteří způsobují značné škody zemědělcům i lesníkům. Mohou ale působit problémy chovatelům hospodářských zvířat, zejména ovcí.

Cílem projektu, jehož hlavním nositelem je Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU), je posílit přeshraniční spolupráci mezi Českou republikou a Saskem při výměně informací a zkušeností s ochranou vlků a snižováním rizika konfliktů, které tato šelma může působit. Kromě vědců z Fakulty životního prostředí ČZU se na projektu z české strany podílí Ministerstvo životního prostředí ČR (MŽP) a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR), která má klíčovou úlohu právě při práci s veřejností. Za německou stranu je projektovým partnerem Senckenbergská přírodovědná společnost zastoupená Muzeem pro přírodovědu ve Zhořelci (Museum Görlitz).

Důvod pro toto přeshraniční spojení je jasný. Ze Saska (a sousedního Polska) se k nám v současnosti vlci šíří. Sasko má největší vlčí populaci v celém Německu a zároveň nejpropracovanější systém péče o vlka, náhrad škod i práce s veřejností. Saský systém, Plán managementu vlka, specifikuje, jaká jsou právní i věcná východiska, jak má být zajištěn monitoring vlka, kdo a jak provádí práci s veřejností. Uvádí, jak postupovat v případě vzniku škod způsobených vlkem, jak se mají majitelé hospodářských zvířat chránit a s jakou pomocí státu, ať již jde o podporu zabezpečení stád nebo výši náhrady škod, mohou počítat. Saský plán je založen na dlouholetých zkušenostech s monitoringem vlka a díky projektu OWAD bude možné tyto zkušenosti využít i v České republice.

„Vlci se objevují v různých částech České republiky a šíří se fámy, že jsou do přírody vysazováni. Na základě monitoringu i genetických analýz je však jednoznačné, že jde o přirozené šíření jedinců právě ze sousedního Saska (a Polska). Vlci v Sasku, podobně jako nyní u nás, žijí i v kulturní krajině střední Evropy. Mýtus o plachém zvířeti, které ke svému životu potřebuje panenskou přírodu a obrovské liduprázdné oblasti, je opravdu jen mýtus. Vlk je zvědavé zvíře a je normální, že se může pohybovat i ve dne v okolí lidských stavení či dopravních prostředků. V noci či za setmění si může u obcí hledat zbytky jídla či nedostatečně chráněná stáda ovcí. To, že vlk projde třeba dvacet metrů kolem traktoru v lese, nesvědčí o tom, že ztratil plachost. Ve dne vidí hůře než člověk, takže těch pár sekund, než zjistí, že se dívá na lidi, neznamená, že chce člověka napadnout, ale že

vyhodnocuje, co vlastně vidí. Poznatky z Německa, kde mají s vlkem více zkušeností, ukazují, že takové chování nepředstavuje zvýšené nebezpečí pro člověka. Vlk se živí zejména kopytníky, kterých je v našich lesích více než dost. Státní instituce pracují společně na monitoringu vlka a v případě, že by se nějaký vlk skutečně choval nestandardně, budou postupovat tak, aby byla bezpečnost obyvatel zajištěna," řekla Karolína Šulová z AOPK ČR.

Každá organizace, která se projektu účastní, v něm má specifickou roli. ČZU se věnuje výzkumu vlka v krajině a koordinuje celý projekt. AOPK ČR hraje důležitou roli v chráněných krajinných oblastech, kde její pracovníci posuzují škodu na hospodářských zvířatech způsobenou zvláště chráněnými druhy, tedy i vlkem. Ministerstvo životního prostředí bude v rámci projektu pracovat na vytvoření programu péče o vlka. Saský partner projektu, který úzce spolupracuje např. se saským ministerstvem životního prostředí a zemědělství, je pro české organizace důležitým zprostředkovatelem dlouholetých zkušeností nejen v oblasti monitoringu vlka a vličního výskytu, ale i v oblasti legislativy či práce s veřejností.

„Projekt je šancí, jak pomoci nekonfliktnímu návratu velkého predátora, a přitom vyslyšet a zohlednit zájmy dotčených subjektů. Šelmy do přírody patří úplně stejně jako jejich kořist a měli bychom být rádi, že v době globálního vymírání velkých živočichů se najdou i takoví, kteří vedle člověka mohou existovat. Pokud z toho soužití vzniknou problémy, projekt jako OWAD je pomůže řešit," říká Tomáš Jůnek, manažer projektu na České zemědělské univerzitě.

Některé z konkrétních aktivit projektu jsou již vidět. Správci lesů a honiteb v projektovém území absolvovali první semináře, probíhá hodnocení saských postupů a vědci získávají cenná data. Projektový web <https://owad.fzp.czu.cz> informuje veřejnost o průběhu naplánovaných činností. AOPK ČR zveřejnila stránku www.navratvlku.cz, která je primárně určena majitelům stád hospodářských zvířat. Informuje o způsobu života a chování vlka a o tom, jak nejlépe ochránit stáda před škodami způsobenými vlkem. Součástí projektu je přenos i těchto praktických zkušeností.

Projekt Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné příhraniční krajině (OWAD) byl podpořen Evropskou unií prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Programu přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Sasko 2014-2020.

Kontakt:

Karolína Šulová, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, tel.: +420 724 102 406

e-mail: karolina.sulova@nature.cz

Tomáš Jůnek, Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta životního prostředí, tel.:

+420 777 135 577, e-mail: owad@czu.cz

Ministerstvo životního prostředí

SENCKENBERG
world of biodiversity

